

Съобщение за пресата

Люксембург, 12 септември 2019 г.

Новите планове на ЕС в областта на отбраната ще породят рискове при изпълнението, според прегледа на одиторите на ЕСП

Настоящото ниво на военните способности и сътрудничеството не отговарят на равнището на новите амбиции на политиката на ЕС в областта на отбраната, се посочва в нов преглед, изготвен от Европейската сметна палата. Необходимо е да се създадат полезни взаимодействия между инициативите на ЕС и другите рамки в областта на отбраната и сигурността, предупреждават одиторите. По-специално, един от най-належащите въпроси е дали ЕС ще може да допълва НАТО и да избегне дублирането и припокриването на функции. При новите инициативи на равнище ЕС и предложеното увеличаване на финансирането обаче съществуват рискове, свързани с изпълнението.

Държавите членки продължават да имат водеща роля, когато става въпрос за европейска отбрана, и до 2014 г. действията на равнището на ЕС бяха ограничени. Скорошните развития в международен план обаче, наред с причини от икономическо и промишлено естество, дадоха нов тласък на сътрудничеството в областта на отбраната на ЕС. След въвеждането на Глобалната стратегия на ЕС от 2016 г. и нейния план за изпълнение в областта на сигурността и отбраната са стартирани няколко инициативи и споразумения. В тази връзка Европейската комисия предложи значително увеличаване на средствата за отбрана и външна сигурност в бюджета на ЕС — 22,5 млрд. евро за периода 2021—2027 г., сравнено с 2,8 млрд. евро за периода 2014—2020 година.

Според одиторите съществува риск да не бъдат въведени подходящи системи за контрол, които да се справят с такова увеличаване на разходите на ЕС. Те отчитат също така, че отбраната е област, която лежи в основата на националния суверенитет. Съществуват явни стратегически различия между държавите членки на ЕС, чиито виждания за заплахата за сигурността и ролята на ЕС в отбраната може да не съвпадат. Държавите членки имат също различни правила за участие и много различаващи се възгледи за използването на военна

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на прегледа, извършен от Европейската сметна палата.

Пълният текст на документа е публикуван на www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

сила. В такъв контекст някои понятия, като например „стратегическа автономност“ или „европейска армия“, продължават да се използват в широк и неясен смисъл, отбелязват одиторите.

Те добавят още, че е много важно да се осигури последователността на инициативите на ЕС и полезните взаимодействия с други рамки в областта на отбраната и сигурността. Това важи с особена сила за НАТО, тъй като за 22 държави членки тази организация продължава да бъде основната рамка, когато става въпрос за колективна отбрана. Един от най-належащите въпроси е дали ЕС ще може да допълва НАТО и по този начин да се избегне дублиране и припокриване на нейните функции.

„Отбраната включва създаването на реални военни способности с безспорен потенциал за възпиране на евентуалните заплахи“, заяви Юхан Партс, членът на ЕСП, отговарящ за изготвянето на прегледа. „Липсата на критични фактори за успех и на ясно определени цели крие опасност настоящите инициативи на ЕС в областта на отбраната да останат без практическа полза и без реални резултати.“

По отношение на готовността за отбрана съществува очевидна разлика между това, което се очаква от държавите членки, и това, за което те могат да се договорят и да постигнат. Военната готовност в ЕС е повлияна неблагоприятно от по-малките инвестиции и намаляването на средствата за отбрана в националните бюджети през последните години и се характеризира с високо ниво на дублиране и разпокъсване, посочват одиторите. Към това се добавя и липсата на общи технически стандарти, което възпрепятства оперативната съвместимост на различните въоръжени сили в Европа. Като цяло, настоящите военни способности на държавите членки не отговаря на равнището на военните амбиции на ЕС и за преодоляването на тези разлики ще са необходими стотици милиарди евро, ако Европа трябва да се отбранява сама, без външна помощ. Оттеглянето на Великобритания от ЕС допълнително ще влоши тази ситуация, тъй като тази държава е най-големият източник на средства за отбрана, предоставяйки близо една четвърт от общите разходи на държавите членки на ЕС.

През последните години са стартирани няколко инициативи и споразумения в областта на отбраната, включително Постоянно структурирано сътрудничество (ПСС), Координиран годишен преглед на отбраната (КГПО) и Европейски фонд за отбрана. Тези инициативи и предложеното увеличаване на средствата на равнище ЕС и в националните бюджети могат да се разглеждат като „стъпки за промяна“ в отбраната на ЕС. Техният успех обаче зависи главно от няколко ключови условия, за които одиторите считат, че понастоящем не са изпълнени. По-специално, те се отнасят до:

- ефективния процес на планиране в ЕС;
- участието на държавите членки;
- въздействието върху реалните нужди от военни способности;
- рамката за управление и отчетност.

Бележки към редакторите

Прегледът представя и анализира факти по определен въпрос, но не представлява одит.

Преглед № 9/2019 на ЕСП „Европейска отбрана“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.

Лице за контакт в пресслужбата относно този преглед

Vincent Bourgeais — Ел. поща: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
Тел.: (+352) 4398 47502 / Моб.: (+352) 691 551 502